



PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 29.10.2024.a, Tartu
Koostaja ametinimetus ja nimi: abiprokurör Kersti Kohal
Ametiasutuse nimi: Lõuna Ringkonnaprokuratuur II osakond
Kriminaalasja number: 24278050141
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood): XXXX XXXXXXXXX
Kuriteo toimepanemise aeg:
Kontaktandmed:

Lõuna Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 24278050141, milles menetlust alustati 23.01.2024.a Karistusseadustiku (edaspidi KarS) § 121 lg 2 p-de 2 ja 3 tunnustel. Kriminaalasjas on esitatud 08.07.2024.a xxxx xxxxxxxx-le kahtlustus enda elukaaslase xxxx xxxx-i korduvas kehalises väärkohtlemises, mis seisneb selles, et xxxx xxxxxxxx:

- 2021.a oktoobrikuu lõpus kohtueelses menetluses tuvastamata kuupäeval ja kellaajal XXXXX maakonnas XXXXa vallas XXXXX külas aadressil XXXXXXXX tee, lükkas tekkinud vaidluse käigus xxxx xxxx-i, mille tagajärjel kukkus kannatanu põlvili maha. Oma sellise tegevusega põhjustas xxxx xxxxxxxx kannatanule füüsilist valu ja hematoomid põlvede piirkonda;
- 27.12.2021.a kella 13.30 paiku, sõites autoga aadressilt XXXXX maakond, XXXX vald, XXXXX küla, XXXXXXXX tee aadressile XXXXX maakond, XXXX vald, XXXXX alevik, võttis sõidu ajal käega kinni xxxx xxxxx juustest ning lõi korduvalt kannatanu pead vastu sõiduki armatuuri ning seejärel korduvalt rusikaga kannatanut peapiirkonda. Peale seda haaras xxxx xxxxxxxx uuesti kinni kannatanu juustest ning lõi tema pead veel vähemalt ühe korra vastu sõiduki armatuuri. Oma sellise tegevusega põhjustas xxxx xxxxxxxx kannatanule füüsilist valu ja verejooksu suu piirkonnast.

Kriminaalasjas kogutud tõenditega: xxxx xxxxx esitatud süüteo teate, vigastustest saadetud fotode ning uurijale esitatud videosalvestiste, kannatanu xxxx xxxxx ülekuulamise protokollide, tunnistajate xxxx xxxxx, xxxx xxxx, xxxx xxxxx ja xxxxxxxx xxxxxxxx ütluste ning kahtlustatava xxxx xxxxxxxx-i ütlustega, on tõendamist leidnud xxxx xxxxxxxx-i poolt vägivallategude toimepanemine xxxx xxxx-i suhtes.

Kannatanu xxxx xxxx on andud kohtueelse menetluse käigus ütlusi, et tema kooselu xxxx xxxxxxxx-ga algas 2020.aasta aprillis ning lõppes 01.12.2023.a. Kooselus esines konflikte ja tülisid, mis päädisid vägivallaga, rüseluste ja kähmlustega. Kannatanu sõnul tegi ta 31.10.2021.a fotod enda jalga dest, kus on näha põlvede peal sinikaid. Paar päeva enne seda oli poolte vahel olnud elukohas aadressil XXXXX maakond, XXXX vald, XXXXX küla, XXXXXXXX tee vaidlus ning selle käigus lükkas xxxx xxxxxxxx kannatanut, mille tagajärjel kukkus xxxx xxxx põlvili maha (võis kukkuda ka millegi otsa), tundis valu ja tal tekkisid põlvedele sinikad. Samuti 27.12.2021.a umbes kella 13.39 paiku, sõites autoga poolte elukohast XXXXX, läks xxxx xxxxxxxx kannatanu sõnul autos millepärast jälle närvi ning võttis xxxx xxxxx-l juustest kinni, lõi tema pead korduvalt vastu armatuuri ja rusikaga talle korduvalt vastu peapiirkonda. Selle tagajärjel hakkas kannatanul suust verd jooksmas, millest kannatanu tegi ka foto.

Tunnistajad xxxxx xxxx, xxxxx xxxx, xxxxx xxxx ja xxxxxxxx xxxxxxxx pole ühtegi konkreetset vägivallajuhtumit xxxxx xxxx-i ja xxxx xxxxxxxx-i vahel pealt näinud. Küll aga on xxxxx xxxx rääkinud toimunust xxxxxxxx xxxxxxxx-le ja xxxxx xxxx-le, kellele on saatnud ja näidanud ka fotosid, sh enda katkiseist huulest ning avaldanud, et xxxx xxxxxxxx lõi tema pead vastu auto armatuuri. Xxxxx xxxx kuulis xxxxx xxxx-i ja xxxx xxxxxxxx-i probleemidest samuti xxxxx xxxx vahendusel ning rääkis sellest ka xxxxx xxxxx-le. Xxxxx xxxxx-le on xxxx xxxxxxxx avaldanud, et ta ei ole xxxxx xxxx-i kunagi löönud, kuid on tülide käigus teda tõuganud ja nüginud. Samuti on xxxx xxxxxxxx öelnud xxxxxxxx xxxxxxxx-le, et need asjad on juhtunud vihahoos.

Kahtlustatava xxxx xxxxxxxx-i ütluste kohaselt ei ole ta mitte kunagi xxxxx xxxx-i löönud või relvaga ähvardanud. Xxxx xxxxxxxx on tunnistanud, et ta on xxxxx xxxx-i küll lükanud ja tõuganud, kuid seda mitte tahtlikult. Ta on selgitanud, et sel korral, kui autoga sõideti, hoidis xxxxx xxxx endal telefoni käes ja xxxx xxxxxxxx lükkas enda käega xxxxx xxxx-i pead, mistõttu lõi xxxxx xxxx enda huule telefoni vastu ära ning huul läks katki. Xxxxx xxxx-i pead kahtlustatav enda sõnul aga vastu armatuuri löönud ei ole. Samuti on kahtlustatav avaldanud, et xxxxx xxxxx-l võis sinikaid tekkida selle käigus kui ta on teda tõuganud või temast kõvemini kinni haaranud, kuid kindlasti mitte kannatanut tahtlikult pekstes või lüües.

24.10.2024.a kohtus prokurör Lõuna Ringkonnaprokuratuuris kannatanu xxxxx xxxxx-ga. Kannatanu selgitas, et tänaseks on osapooled enda eludega edasi läinud ning peale lahkuminekut ta xxxx xxxxxxxx-ga sisuliselt kokku puutunud ei ole. Kannatanu mõonis, et mõndades konfliktides oli teatav süü ka temal endal, sest mitmetel juhtudel oli tegemist vastastikku tekkinud tülidega, mis kasvasid üle kähmlusteks ja rüselusteks. Kannatanu leidis, et asjakohane oleks, kui xxxx xxxxxxxx saaks nõustamist ning seeläbi tegeleda enda käitumise parandamise ja selle analüüsimisega.

Kõike eeltoodut arvesse võttes on prokurör seisukohal, et kriminaalmenetlus xxxx xxxxxxxx-i suhtes tuleb lõpetada ning kohaldab KrMS § 202 sätteid. KrMS § 202 lg-d 1 ja 7 näevad ette, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära, võib prokuratuur lõpetada menetluse avaliku menetlushuvi puudumise korral ja kui süü ei ole suur ning määrata kahtlustatavale KrMS § 202 lg-s 2 märgitud kohustusi.

Süü suurusele ja avaliku menetlushuvi puudumisele hinnangu andmine on käsitletav prokurörile antud kaalutusõigusena, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselt mittemõõdukas (RK 3-1-1-85-04). Käesolevas kriminaalasjas on xxxx xxxxxxxx-le esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p-de 2 ja 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis on teise astme kuritegu ning mille eest karistusseadustik näeb karistusena ette rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistuse. KarS § 121 lg 2 p-de 2 ja 3 järgi kvalifitseeritava kuriteokoosseisu osas seadusandja poolt sätestatud sanktsioonimäär, millega ei nähta karistusena ette vangistuse alammäära, viitab väiksemale süüle. Süü hindamisel võetakse arvesse ka asjaolusid, mis viisid kuriteo toimepanemiseni. Nii xxxxx xxxx kui ka xxxx xxxxxxxx on selgitanud, et füüsilised konfliktid poolte vahel kasvasid teinekord välja ka vastastikustest tülidest, mille algatamises on olnud oma roll mõlemal poolel. Nende käigus on aset leidnud kähmlused, rüselused ja tõukamised ning kannatanu on tundnud füüsilist valu. Nii on ka 2021.a oktoobrikuu lõpus toimunud intsidendi puhul xxxx xxxxxxxx xxxxx xxxx-i vastastikuse vaidluse käigus lükanud. Kuigi 27.12.2021.a sündmusega seoses xxxx xxxxxxxx xxxxx xxxx-i löömist tunnistanud ei ole, on ta vähemalt möönnud, et põhjustas väidetavalt kannatanu pea tõukamisega vastu telefoni viimasele füüsilist valu ja vigastuse. Xxxx xxxxxxxx ei eita enda süüd täielikult. Ta mõistab, millises osas on ta ise valesti käitunud ning on valmis enda käitumise analüüsimiseks pöörduma nõustaja poole. Xxxx xxxxxxxx-i poolt toime pandud tegude puhul ei ole olnud tegemist ka selliste vägivallaaktidega, millega oleksid kaasnenud

rasked tagajärjed. Täna on pooled eluga eraldiseisvalt edasi läinud ning xxxx xxxxxxxx on valmis võtma enda käitumise osas isiklikku vastutust. Eespoolnimetatud asjaolud koostoimes viitavad xxxx xxxxxxxx-i tegevuses väiksemale süüle. Kahtlustatava süüd vähendab siinjuures ka asjaolu, et ta on prokuröri juures avaldanud mõistmist oma teo keelatuses osas ning väljendanud kahetsust.

Prokuröri hinnangul puudub käesolevas kriminaalasjas ka avalik menetlushuvi. Avalik menetlushuvi esineb eelkõige kriminaalasjas, milles isiku süü on suur ning seda tingivad üld- ja eripreventiivsed vajadused. Samuti on avalik menetlushuvi olemas jätkuva perversivalliga puhul. Üldpreventiivseid vajadusi hinnates on kriminaalmenetluse jätkamine vajalik, kui kuritegu pandi toime elusfääris, mille vastu peaks avalikkusel olema eriline usaldus ning isiku karistamine on vajalik õiguskorra kaitsmise huvides. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise.

Käesoleval juhul on esitatud xxxx xxxxxxxx-le kahtlustus mitu aastat vanades, s.o 2021.aasta oktoobris ja detsembris toimepandud kuriteoepisoodides. KrMS § 202 on eelkõige mõeldud kohaldamiseks esmakurjategijatele. Xxxx xxxxxxxx-t ei ole varasemalt kriminaalkorras karistatud. Samuti puuduvad tal kehtivad väärteokaristused. Sellest tulenevalt võib asuda seisukohale, et kahtlustatava puhul ei ole tegemist ohtliku ühiskonnaliikmega. Kahtlustatav on oma tegude keelatuses aru saanud ning teinud nendest vajalikud järeldused, mis annavad aluse uskuda, et tema õigusvastane käitumine ei kordu. Kuigi xxxx xxxxxxxx-le on esitatud kahtlustus kahes vägivallaepisoodis, on tegemist olnud enamasti vastastikustest vaidlustest välja kasvanud konfliktidega, milliste puhul tema poolt tarvitav vägivald oli lühiajaline, väheintensiivne ega põhjustanud rasket tagajärge. Täna on pooled eraldi elama asunud ning kokkupuude neil puudub. Ka kannatanud on pidanud asjakohaseks xxxx xxxxxxxx-le KrMS § 202 alusel kohustuse määramist. Eeltoodut arvesse võttes ei ole prokuröri hinnangul xxxx xxxxxxxx-i edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks vajalik rakendada selliseid mõjutusvahendeid (nt kriminaalhooldust), mida ei saaks kasutada KrMS § 202 alusel kriminaalmenetluse lõpetamise puhul. Kriminaalasjas, kus tegemist on teise astme kuriteoga, milles kahtlustatava süü ei ole suur ning puudub ka avalik menetlushuvi, ei ole mõistlik isiku kriminaalkorras karistamine. Seda enam, et kriminaalkaristus ei lahenda probleeme, mis puudutavad pooltevaheliste konfliktide lahendamist ning konfliktolukorras käitumist. Xxxx xxxxxxxx-i edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks ei ole tingimata vajalik kohaldada kriminaalkaristust, vaid teda on võimalik mõjutada edaspidiselt õiguskuulekale käitumisele talle ka kohustusi määrares.

Kahtlustatav xxxx xxxxxxxx on nõus kriminaalmenetluse lõpetamisel võtma endale kohustuse osaleda 6 kuu jooksul Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise tugiliini nõustaja poolt läbiviidaval nõustamisel. Antud kohustus toetab kahtlustatava edaspidist õiguskuulekat käitumist, pakkudes talle võimalust enda käitumise algpõhjuseid nõustajaga analüüsida, omandada vajalikud oskused vägivallase käitumise ennetamiseks ja enda emotsioonide kontrolli alla hoidmiseks.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS §-dest 202 lg-st 7 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24278050141 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:

- **KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kohustub xxxx xxxxxxxx pöörduma 5 tööpäeva jooksul alates kriminaalmenetluse lõpetamise määruse allkirjastamise kuupäevast, s.o hiljemalt 05.11.2024.a, Sotsiaalkindlustusameti poole nõustamisteenuse (vägivallast loobumise toetamine) saamiseks. Nõustamisel osalemiseks tuleb pöörduda Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise toetamise tugiliini poole järgmistel kontaktidel: tel: 6606077 (E-R 10.00-16.00), e-mail: tugiliin@sotsiaalkindlustusamet.ee. Xxxx xxxxxxxx kohustub**

teavitama Lõuna Ringkonnaprokuratuuri kirjalikku taasesitamist võimaldaval viisil (e-posti aadressil info@prokuratuur.ee) hiljemalt 05.11.2024.a nõustajaga ühenduse võtmisest ning hiljemalt 29.12.2024.a esimese nõustamiskorra läbimisest. Xxxx xxxxxxxx kohustub osalema nõustamisel nõustaja poolt ette antud arvul kordi ning järgima nõustajaga koostöös koostatud tegevusplaani. Nõustaja poolt kindlaksmääratud arvul nõustamiskohtumistel tuleb osaleda hiljemalt 29.04.2025.a. Nõustamine lõpetatakse nõustaja kinnituse alusel, omaalgatuslik lõpetamine ei ole lubatud.

3. Vastavalt KrMS § 202 lg-s 6 sätestatule, juhul, kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus KrMS § 202 lg 2 kohaselt lõpetatud, ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.

4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole kohaldatud.

5. Kuriteoga tekitatud kahju hüvitamine: puudub, kannatanu tsiviilhagi esitada ei soovi.

6. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 DVD-R plaat, millel kannatanu xxxxx xxxx-i poolt uurijale edastatud videosalvestused, jätta KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel kriminaaltoimiku juurde.

7. Andmekogust ABIS ja riiklikust süüteomenetluse biomeetriaregistrist sisalduvate andmete kustutamine: kriminaalasja kohtueelse menetluse käigus on xxxx xxxxxxxx-i andmed kantud riiklikusse süüteomenetluse biomeetriaregistrisse. Jätta nimetatud andmed kustutamata.

8. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.

9. Vastavalt KrMS § 206 lg-le 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määrus viivitamata anda kahtlustatavale xxxx xxxxxxxx-le ning koopia määrusest saata kannatanule xxxxx xxxx-le.

10. Koopia määrusest saata teadmiseks ja xxxx xxxxxxxx-le teenuse osutamiseks Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise tugiliinile. Kohustada vägivallast loobumise tugiliini andma Lõuna Ringkonnaprokuratuurile tähtaja saabumisel või kohustuse varasemal täitmisel teada xxxx xxxxxxxx-le määratud kohustuse täitmisest.

11. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lg-le 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lg-tele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Kersti Kohal
abiprokurör

Olen kätte saanud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse, olen kriminaalmenetluse lõpetamisega ja mulle määratud kohustustega nõus. Mulle on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Lõuna Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuste täitmiseni. Mulle on arusaadav, et kui ma ei täida määratud tähtaja jooksul mulle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 6 ja 7 alusel kriminaalmenetluse.

(nimi, allkiri, kuupäev)